

ת"פ 54726/05/20 - מדינת ישראל - פמ"מ נגד יונתן חכמון

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 54726-05-20 מדינת ישראל נ' חכמון(עציר)

בפני
כבוד השופט חגי טרסי
מדינת ישראל - פמ"מ
בעניין:

המאשימה

נגד

יונתן חכמון (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד דורון לוי

הנאשם

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בו יוחסו לו עבירות של **המתה בקלות דעת** - עבירה על סעיף 301ג לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**"), **הפקרה אחרי פגיעה** - עבירה על סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**"), **נהיגה בשכרות** - עבירה על סעיף 62(3) יחד עם סעיף 64ד(א) ו- 64ב לפקודה **ואי ציות לרמזור אדום** - עבירה על סעיף 22(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "**התקנות**").

כתב האישום

על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 12.5.20 בשעה 01:05 בקירוב, נהג הנאשם ברכבו ברחוב רזיאל בנתניה, מכיוון דרום לכיוון צפון, והתקרב לצומת הרחובות רזיאל - ששת הימים (להלן: "**הצומת**"). אותה עת תנאי הדרך בצומת היו כדלקמן: דרך עירונית; דו מסלולית עם שטח הפרדה בנוי ללא גדר; בשולי הכביש מדרכת אבן; ברחוב רזיאל לכיוון רחוב ששת הימים נתיב עזר שמאלי לפונים שמאלה בלבד, לנוסעים ישר יש נתיב אחד בלבד; לאחר הצומת נפתח הכביש לשני נתיבים לנוסעים ישר לכיוון צפון; מהירות מותרת במקום 50 קמ"ש; צומת מרומזר ברמזור תקין; שעת לילה; תאורת רחוב תקינה פועלת במקום; כביש אספלט נקי, יבש ותקין; ראות טובה מאוד; בצדו הצפוני של הצומת מעבר חצייה מרומזר להולכי רגל.

הנאשם נהג ברכב בעודו שיכור ובעת שהתקרב לצומת מופע הרמזור לנוסעים ישר, בכיוון נסיעת הנאשם, היה אדום. בצומת עמדו בנתיב הנסיעה הימני, לנוסעים ישר, שתי מכוניות ואילו המנוחה חצתה את מעבר החצייה, מכיוון מזרח למערב, כשמופע אור הרמזור להולכי רגל בכיוון חצייתה היה ירוק. בשלב הזה, ובעוד המנוחה חוצה את מעבר החצייה, הגיע הנאשם לצומת, עקף את שתי המכוניות בצומת דרך הנתיב המיועד לפניה שמאלה, המשיך בנסיעה רצופה במהירות של כ-70 קמ"ש ופגע במנוחה על מעבר החצייה (להלן: "**התאונה**"). כתוצאה מהתאונה נפצעה המנוחה

אנושות ומותה נקבע בבית החולים סמוך לאחר מכן. כתוצאה מהפגיעה במנוחה, נגרמה גם פגיעה קשה בחזית הרכב, לרבות עיוות בפח הרכב וניפוץ השמשה הקדמית בשני מקומות. מיד לאחר שפגע במנוחה המשיך הנאשם בנסיעה רצופה ונמלט ממקום התאונה. בהמשך איתרו אותו רשויות האכיפה בביתו וכאשר נעצר סירב לדרישת שוטר למסירת דגימות דם ושתן לצורך בדיקת שכרות.

הצדדים הגיעו להסדר דיוני, במסגרתו הודה הנאשם והורשע בכתב האישום המתוקן, והופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן, ללא הסכמה לעניין העונש.

תסקיר שירות המבחן

מהתסקיר עולה כי מדובר באדם כבן 44, גרוש, אב לשני ילדים בני 14 ו-15. טרם המעצר עבד במזון בבעלות אחיו והתקיים מקצבת נכות. לאורך שנים עבד באופן יציב בתחום הנגרות עד שאושפז ב-2005 על רקע פגיעה בריאותית מתמשכת כתוצאה מעבודתו זו, בגינה הוא זכאי לקצבת הנכות. בהמשך, התקשה לקדם עצמו מבחינה תעסוקתית, עבד בעבודת מזדמנות, ניהל אורח חיים בלתי יציב, שכלל מעורבות פלילית ושימוש בסמים ואלכוהול. לדבריו, החל בגיל 19 להשתמש בסם מסוג קנאביס ובהמשך גם בסמים נוספים. לאחר המשבר הבריאותי שחוה ועזיבת עבודתו הקבועה, החל לצרוך אלכוהול בתדירות משתנה, ובתקופה שקדמה למעצר צרך אלכוהול באופן יומיומי, תוך שהסתיר את עומק השימוש מבני משפחתו. הנאשם מסר כי בשנת 2013 השתלב בקהילה טיפולית "רטורנו", בה שהה כ-7 חודשים וכן חודשיים נוספים בהוסטל. לדבריו, התנהל באופן תקין במסגרת ועמד במטלות, אולם ברמה הרגשית התקשה להתמסר לטיפול, כך שלתפיסתו לא עבר תהליך טיפולי משמעותי ולכן עזב את המסגרת טרם השלמת התכנית הטיפולית.

מגיליון הרישום הפלילי בעניינו עולה כי לחובתו ארבע הרשעות קודמות בין השנים 2002-2018, בגין ביצוע עבירות אלימות כולל שוד, אלימות זוגית והתחזות. בשנת 2018 נידון לריצוי עונש מאסר בפועל ממנו שוחרר בשנת 2019. מגיליון הרישום התעבורתי עולה כי הוסמך לנהיגה בשנת 1995. בעברו 24 הרשעות קודמות, מהשנים 1995-2020, בגין שימוש בטלפון בזמן נהיגה, עבירות מהירות, אי ציות לרמזור אדום, נהיגה בשכרות, נהיגה בקלות ראש, התנהגות הגורמת נזק, סיכון עוברי דרך בנסיעה אחורנית, אי מסירת פרטים בתאונת נפגעים, סירוב לבדיקת שכרות ואי ציות לשוטר. שירות המבחן התרשם כי מהרשעותיו עולה אופי נהיגה סיכוני, וכן חזרתיות בביצוע עבירות, גם לאחר שהוטלו סנקציות שונות, לרבות עונש מאסר אותו ריצה בכלא, עונש מאסר בעבודת שירות ופסילות ממושכות של רישיון הנהיגה.

בשלב האבחון הנוכחי, כשהוא שוהה למעלה משנה במעצר, מסר הנאשם לשירות המבחן כי השתלב בתחילת המעצר בתוכנית ייעודית לעצורים המתמודדים עם התמכרות לחומרים, אך לאחר כחודשיים פרש משום שהתקשה לעמוד בדרישות התכנית. הנאשם הביע צער וחרטה על מות המנוחה, אך טען כי מאחר והיה שיכור הוא אינו זוכר דבר, ולטענתו בזמן אמת לא היה מודע לכך שפגע במנוחה ולא בחר באופן מודע להפקירה. שירות המבחן התרשם מקשיי לקחת אחריות על התנהגותו ובחירותיו, מהתייחסות מגמתית וממאמציו למקד את השיח בתחום האלכוהול והשפעתו בלבד, למרות העבר התעבורתי והפלילי המצביע על דפוס סיכוני והרשעות בתחום האלימות. הנאשם ביקש להשתלב בטיפול במסגרת קהילה טיפולית, אך כאשר הועלתה בפניו האפשרות כי יידרש לחזור ולרצות עונש מאסר בפועל לאחר סיום הטיפול הממושך, עלתה מצדו עמדה אמביוולנטית באשר לטיפול.

שירות המבחן התרשם כי לאורך השנים התקשה הנאשם להסתגל למסגרות ולמלא תפקידיו באחריות. עוד ניתן להתרשם כי ככל שחלפו השנים מצבו התדרדר, ועם עזיבתו את עבודתו הקבועה החל לנהל אורח חיים בלתי יציב שכלל שימוש בחומרים אסורים ומעורבות פלילית. בתחום התעבורה חזרה נהיגה מסכנת, לרבות תחת השפעת אלכוהול, וסנקציות שהוטלו, בין היתר גם עונשי מאסר, לא סייעו בהרתעתו. קצינת המבחן סבורה כי הנאשם מחזיק בדפוסים שוליים, ממוקד בצרכיו ומתקשה לראות את פגיעתו באחרים ואת הסיכון בו העמיד את עצמו ואחרים בהתנהלותו לאורך השנים. בהתייחסותו להתנהגותו עוברת החוק, מיקד את השיח בהשפעת השימוש באלכוהול בחייו, ובכך השתקפה נטייתו להשליך את האחריות למכלול ההתנהגויות הפוגעניות על גורמים חיצוניים, שלכאורה אינם בשליטתו בהיותו שיכור. עמדתו זו של הנאשם, מקשה עליו לערוך התבוננות ביקורתית אודות גורמי הסיכון בחייו וביניהם דפוסיו השוליים, נטייתו האימפולסיבית וקשייו בוויסות.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם חש חרטה וצער על מות המנוחה, אך המיקוד באלכוהול כמניע למעשיו מהווה דרך לניתוק והימנעות ממגע עם אחריותו למות המנוחה, להחלטתו להפקירה ולהתנהלותו בדרך של הסתרה. עוד התרשם שירות המבחן כי בקשתו להשתלב בעת הזו בטיפול במסגרת קהילה טיפולית, קשורה בעיקר למוטיבציה חיצונית ולרצונו לקדם תוצאות ההליך המשפטי. בשיח עם שירות המבחן התקשה הנאשם להתייחס לחומרת העבירות, למורכבות מצבו המשפטי ולענישה הצפויה לו, דבר אשר, להערכת שירות המבחן, קשור לנטייתו למיקוד בצרכיו וקשייו להכיר באחריותו לביצוע העבירה באופן מלא.

שירות המבחן התייחס **כגורמי סיכון** לחומרת העבירה, קשיו של הנאשם לקחת אחריות על מעשיו, דפוסיו השוליים וקשיי הוויסות, המתבטאים לאורך השנים בהתנהגות אלימה ובהתנהלותו הבעייתית בנהיגה. להתרשמות שירות המבחן גבולותיו הפנימיים אינם מגובשים והוא מתקשה להיענות לגבולות חיצוניים. עוד התרשם השירות מכך שהנאשם מאופיין בדפוסים התמכרותיים וכי השימוש באלכוהול ובסמים מפחית עכבות בהתנהגותו, מגביר חוסר יציבות תפקודית ומעצים את קשיו בוויסות ובהפעלת שיקול דעת. כן התייחסו לקשיו בהסתגלות כפי שעלו לאורך השנים למסגרות והעדר מערכות תמיכה משמעותיות אשר יוכלו להוקיע התנהלותו הבעייתית. **כגורמי סיכוי לשיקום** התייחס שירות המבחן להבנה שביטא באשר למצבו ההתמכרותי ולרצון המילולי שביטא להשתלב בטיפול בתחום ההתמכרות ולחזור לנהל אורח חיים תקין לאחר שחרורו.

לסיכום, התרשם שירות המבחן כי מאפייניו הנוכחיים של הנאשם משקפים בשלות נמוכה להשתלב בעת הזו בטיפול ולהיעזר בו. גורמי הסיכון אף אינם מאפשרים כיום שחרורו לקהילה טיפולית. לפיכך, ולאור חומרת העבירות, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית כלשהי, והסתפק בכך שציין כי במידה והנאשם ימשיך לבטא נכונות להשתלב בטיפול בהתמכרויות יוכל להשתלב בטיפול מותאם לצרכיו במסגרת שב"ס.

חוות הדעת מטעם ההגנה

לאחר קבלת התסקיר הגיש הסנגור המלומד, עוה"ד לוי, חוות דעת מטעם "מרכז גולד - טיפול בהתמכרויות" (להלן:

"מרכז גולד", אשר נכתבה בידי מר דודי גולד, קרימינולוג שיקומי (להלן: "גולד"). חוות הדעת סוקרת בהרחבה את תולדות חייו של הנאשם, ואת האופן שבו התדרדר, לדבריו, לשימוש בסמים ובאלכוהול. בהמשך, מוצגים ממצאי האבחון שערך מר גולד, ולפיהם שיתף עימו הנאשם פעולה, נגע בתכנים כואבים ודיבר בפתיחות על התמכרותו. בדבריו בלטו זעזוע וצער רב על ביצוע העבירה והשלכותיה. גולד התרשם כי שברו הגדול של הנאשם הוא אותנטי וכי הוא מודע היטב לחומרת מעשיו ולנזק העצום שגרם למשפחה שלמה. הנאשם מגלה מבט מפוכח למצבו והפנמת השלכות מעשיו הביאה לכמיהה אותנטית לשינוי כוללני בחייו. הוא ניחן במוטיבציה פנימית לטיפול במצבו והפנים שאין ביכולתו להתמודד עם התמכרותו ללא עזרה חיצונית אינטנסיבית. על פי חוות הדעת, הנאשם נקלע "לסחרור עברייני", וכעת חווה "חוות יקיצה", שבעקבותיה התגבש אצלו רצון אותנטי לצאת לצמיחות ממעגל ההתמכרות והפגיעה, כמו גם תובנה לצורך בשינוי יסודי בהתנהלותו במהלך הטיפול ולאחריו. על רקע זה המליץ גולד להפנות את הנאשם לקהילה טיפולית.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה הדגיש בטיעונו את החומרה הרבה שבמעשיו של הנאשם ואת פגיעתם הקשה בערכים חברתיים משמעותיים, ובהם קדושת החיים והצורך בהגנה על שלום הציבור והמשתמשים בדרך. בתוך כך הזכיר את רצף מעשיו החמורים של הנאשם החל בעצם הנהיגה בשכרות, דרך העקיפה האסורה וחציית הצומת באור אדום, הפגיעה במנוחה וגרימת מותה, עזיבת מקום התאונה תוך הפקרת המנוחה לגורלה המר וכלה בסירוב למסור לשוטרים דגימות דם ושתן. התובע המלומד ציין כי הנאשם הפגין במעשיו זלזול מוחלט בחיי אדם, וכי בתי המשפט חזרו לא פעם על החשיבות הרבה שבמלחמה בתאונות דרכים והדגישו את הצורך בהטלת ענישה מוחשית ומחמירה, ענישה שמבטאת מסר חד וברור של אפס סובלנות לנהיגה תחת השפעת חומרים אסורים, תוך אדישות וזלזול כלפי שאר עוברי הדרך. לטענתו מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא גבוהה ביותר, כאשר הנאשם מבצע עבירה אחר עבירה לאורך כל האירוע, נהיגה בשכרות, חצייה באור אדום, פגיעה בהולכת רגל, הפקרה ואף סירוב לבדיקת שכרות. ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה לעניין מדיניות הענישה והגיש אסופת פסיקה. לטענתו לאור נסיבות הביצוע ומדיניות הענישה מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל-14 שנות מאסר.

באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, מדובר בנאשם שנטל אחריות וחסך זמן ציבורי, אך מנגד יש לחובתו עבר פלילי הכולל 4 הרשעות קודמות בעבירות אלימות, איומים והחזקת סכין, כאשר הנאשם ריצה בעבר מאסר של 21 חודשים. בנוסף, לנאשם עבר תעבורתי מכביד הכולל 24 הרשעות קודמות, דבר המלמד על העדר מורא מפני רשויות אכיפת החוק, וביניהן 4 הרשעות קודמות בחצייה באור אדום, אירוע נוסף של נהיגה בשכרות ועוד. עוד הפנה ב"כ המאשימה לתסקיר שירות המבחן, וציין כי עולים ממנו קשיים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מרוכז בעצמו, נוהג באימפולסיביות, סובל מקשים בוויסות, קושי להיענות לגבולות חיצוניים, דפוסים שוליים. שירות המבחן התייחס לניסיונותיו בעבר להשתלב בטפול גמילה אשר לא צלחו, וגם במסגרת הליך המעצר עזב קבוצה טיפולית מאחר והתקשה לעמוד בדרישות הקבוצה. התרשמות שירות המבחן היא כי על אף שהנאשם הביע צער וחרטה מדובר בהתייחסות מגמתית וכי הנאשם מתקשה לקחת אחריות. כאשר הוצע לנאשם טיפול בהתמכרויות, על פי בקשתו, אך הובהר לו כי הוא עדיין עשוי להידרש לרצות מאסר בתום ההליך, הביע עמדה אמביוולנטית לגבי הטיפול. ב"כ המאשימה טען כי המסקנה העולה מכך היא כי מדובר בנאשם שמונע ממוטיבציה חיצונית בלבד ומרצון לשפר את מצבו המשפטי.

ב"כ המאשימה התייחס לחוות הדעת הפרטית שהוגשה ממרכז גולד, וביקש לדחות את המלצתה. לטענתו חוות הדעת מתייחסת רק למוטיבציה של הנאשם ולרצונו בטיפול, אך מתעלמת מכל שאר הקשיים אותם מונה שירות המבחן. עוד הוסיף כי חוות דעתו של שירות המבחן היא אובייקטיבית, כאשר ישנה היכרות עם הנאשם לאורך שנים ועל כן יש לתת לה מעמד בכורה. לבסוף, לאור העובדה כי הנאשם הודה ונטל אחריות, ביקש ב"כ המאשימה למקם את עונשו באמצע המתחם ולהשית עליו 11 שנות מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי, פסילה למשך 20 שנה, פסילה על תנאי, קנס ופיצוי משמעותי למשפחת המנוחה.

ב"כ הנאשם פתח את דבריו בכך שציין את צערו העמוק של הנאשם על התנהלותו ועל האסון הגדול שגרם. בהמשך, טען כי יש לזכור שהתאונה התרחשה בשעה 01:00 לפנות בוקר בערך, בתקופת הקורונה, כאשר היו סגרים וכמעט ולא הייתה תנועה בחוץ, כך שרמת הציפייה האובייקטיבית שיש לנהג שהולך רגל יעבור בכביש בנסיבות אלו שונה ופחותה מזו שבפסקי הדין שהוגשו על ידי המאשימה. עוד הוסיף כי פסקי הדין מתארים נסיבות חמורות יותר. בנוסף ציין כי לא עלה מעובדות כתב האישום כי הנאשם יכול היה לסייע למנוחה לאחר הפגיעה או שהימלטותו יצרה קושי לגורמי האכיפה. על רקע זה ביקש הסנגור המלומד שלא לקבל את בקשת המאשימה להחמיר עם הנאשם עקב מעשה ההפקרה זאת בשל מידת הפגיעה המועטה בערכים הקונקרטיים של עבירת ההפקרה. ב"כ הנאשם הדגיש כי נקבע שהנאשם נהג בשכרות לאור העובדה שסרב לבדיקת שכרות, ולא על בסיס בדיקה מהימנה או התנהגות המצביעה על מצב שכרות. עוד ציין כי הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו במסגרת ההסדר וחסך זמן שיפוטי רב, וזאת בשונה ממקרים דומים רבים בהם נאשמים מחליטים לנהל את התיק. על כן ביקש לתת לשיקול זה משקל אשר יעביר מסר מבית המשפט לנאשמים המעודד נטילת אחריות. ב"כ הנאשם הגיש אסופת פסיקה מטעמו, וביקש לקבוע מתחם ענישה הנע בין 4 ל-10 שנות מאסר.

לעניין התסקיר ציין כי שירות המבחן התבסס אך ורק על מידע שהועבר לו מגורמי הטיפול ומגורמי שב"ס, אשר שימש לגיבוש תסקיר המעצר, וניהל עם הנאשם שיחה אחת בהיוועדות חזותית, לאחר שבמשך שנה וחצי לא פגש בנאשם פנים מול פנים. על כן טען כי אין לקבל את עמדת המאשימה לפיה שירות המבחן מכיר טוב יותר את הנאשם מאשר מומחה ההגנה. לדעתו יש לתת לחוות הדעת משקל ממשי על רקע הסכמת המאשימה להגשת חוות הדעת מבלי שמר גולד התבקש אפילו להגיע ולהיחקר נגדית. לדברי הסנגור, הנאשם שיתף פעולה עם המומחה ודיבר בצורה גלויה וחשופה על התדרדרותו, על הבושה שחש, על התנהגותו לאחר שתיית אלכוהול, והמומחה מצא בנאשם משאבים פנימיים ומוטיבציה לשינוי.

עוד הזכיר ב"כ הנאשם את נסיבותיו האישיות של הנאשם, אדם גרוש ואב ל-2 ילדים. אביו של הנאשם נפטר לפני כ-20 שנה ממחלה, ואילו אמו כבת 85 נמצאת במצב סיעודי מורכב, הדורש ממנה לקבל טיפול 3 פעמים בשבוע, זאת על פי מסמך רפואי שהוגש לבית המשפט (ע/3). לבסוף ביקש ב"כ הנאשם לחרוג לקולא ממתחם העונש מטעמי שיקום או לחילופין למקם את הנאשם בשליש התחתון של המתחם. עוד ביקש כי בכל גזר דין שיינתן בסופו של יום יומלץ להורות על שילוב הנאשם בטיפול. לדבריו הוא מראה מוטיבציה לטיפול מתחילתו של התיק, דבר המתבטא גם בלקיחת אחריות מלאה עם תחילת ההליך.

לבסוף שמעתי גם את דברי הנאשם אשר הכיר בחומרת מעשיו וציין כיצד השפיע האירוע על חייו. לדבריו, הוא אינו

מפסיק לחשוב על התאונה ומצטער מאוד על מעשיו ועל פגיעתו במשפחת המנוחה. עוד מסר כי הוא רוצה לעשות שינוי בחייו, וכי האירוע נובע ממשבר אליו נכנס בחייו לאור הפסקת עבודתו. לדבריו, בעבר ניסה לעשות טיפולים כדי לרצות את משפחתו אבל כיום הוא רוצה את השינוי בשביל עצמו ועבור ילדיו.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

את מעשיו של הנאשם יש לדרג ברף העליון של מדרג החומרה ממספר היבטים מצטברים. בטרם יפורטו היבטים אלה, ראוי יהיה להדגיש בראש ובראשונה את התוצאה הקשה מנשוא אליה הוביל הנאשם במעשיו, מותה בטרם עת של המנוחה, ציפורה גבאי ז"ל, אשר קיפדה את חייה בדמי ימיה, באופן כה מיותר ואכזרי, והותירה מאחור את בני משפחתה המומים ונטולי נחמה. ועתה, לנאשם ולמעשיו, אשר ראשיתם בכך שהתיר לעצמו בשעת לילה מאוחרת לנהוג ברכב בהיותו שיכור. רבות כבר נכתב על הסיכון הרב הכרוך בנהיגה בשכרות ועל החומרה היתרה שיש לייחס למי שבחר במודע לאחוז בהגה בעת שהשליטה ברכב פגומה, ההכרה מעורפלת ויכולת התגובה מופחתת על רקע שתייה לשוכרה. פוטנציאל הסיכון הקיים במקרים מעין אלה גבוה, ולמגינת הלב פוטנציאל זה אף התממש במקרה הנוכחי באופן מלא. על מכלול נתונים אלה עמד בית המשפט העליון לא פעם, ויפים בהקשר זה דבריו של כב' השופט ג'ובראן בע"פ 1894/14 **צ'אקול נגד מ"י** (13.1.15):

"העבירות בהן הורשע המערער הן חמורות. המערער נהג כשהוא שיכור, באופן נמהר ומסוכן, במהירות גבוהה, תוך שהוא מתעלם בבוטות מחוקי התנועה. נהיגה פרועה זו הסתיימה באיבוד שליטה, סטייה מנתיב הנסיעה והתנגשות. במעשיו, המערער קטל חיי אדם אחד, חבל באחרים, וסיכן רבים אחרים. איני יכול שלא לראות במעשיו של המערער כחלק מתופעה רחבה יותר, של נהגים אשר מרהיבים עוז ונוטלים את ההגה לידיהם כשהם תחת השפעת משקאות אלכוהוליים. נהיגה זו מסכנת לא רק את הנוהגים בשכרות עצמם אלא אף את יושבי הרכב, ואת כל מי אשר עלול להיקרא בדרכם. כידוע, מצב של שכרות פוגע ביכולת המנטלית, ביכולת השיפוט ובכושר הפעלת שיקול הדעת והערכה נכונה של המציאות, כל אלו יוצרים סיכון ממשי שהנוהג במצב זה יגרום לתאונת דרכים."

ואכן, כצפוי, אל עצם הנהיגה בשכרות הצטרפה במקרה זה נהיגה נמהרת ומסוכנת, אשר באה לידי ביטוי בהתעלמות מופגנת ובוטה מחוקי התנועה. בתוך כך, בעת שהתקרב הנאשם אל הצומת וגילה כי בנתיב הנסיעה הימני, אשר שימש את התנועה ישר, לעבר מחוז חפצו של הנאשם, עקף אותן הנאשם דרך הנתיב המיועד לנסיעה שמאלה בלבד. לא זו אף זו, את העקיפה האסורה והמסוכנת השלים הנאשם בכך שחצה את הצומת בעת שמופע הרמזור בכיוון נסיעתו היה אדום. יתרה מכך, הנאשם לא עצר ולא האט, אלא המשיך בנסיעה רצופה במהירות של 70 קמ"ש, העולה באופן ניכר על המהירות המותרת במקום, 50 קמ"ש בלבד, ופגע במנוחה בעת שזו חצתה את הכביש כדון, על גבי מעבר חציה, מבצרו של הולך הרגל, כשבכיוון חצייתה הרמזור ירוק ומתיר לה לחצות בבטחה. מכלול נתונים אלה מעיד על כך שלצד החומרה הרבה שבפעם הנהיגה בשכרות, הרי שכלל ההיבטים התעבורתיים במקרה זה מצויים אף הם במדרג החומרה הגבוהה.

על מקרים מעין אלה, בהם מקופחים חיי אדם על ידי פורעי חוק הנוהגים בשכרות ותוך זלזול מופגן בחוקי התנועה והוראות הדין, ועל הענישה המתחייבת בעטיים, כבר אמר חברי, כב' השופט שגיא, את הדברים הבאים, היפים גם לענייננו:

"הקטל בדרכים אינו בגדר גזירת גורל, ויש לעשות כל שניתן על מנת לצמצמו עד כדי מיגורו המוחלט. הטלת עונשים הולמים היא נדבך משמעותי באותו מערך שבכווח להילחם בתופעה, בוודאי כאשר עסקינן בעבירות בהן היסוד הרלוונטי הוא של "קלות דעת". על נהג השוקל לנהוג לאחר ששתה משקאות אלכוהוליים, על נהג המחליט לנהוג ברכב במהירות ובפראות בטבורה של עיר, ועל נהג המתייחס בזלזול ומתעלם במופגן מאזהרות ותחניות לבל יעלה על ההגה כשהוא שיכור - על כל אלה לדעת כי הענישה שתוטל בגין מעשיהם תשקף את חומרת מעשיהם ואת הנזק הפוטנציאלי העצום העלול להיגרם. ת"פ (ת"א) 49448-08-18 מ"י נ' בר זכאי (21.07.20).

לכל האמור עד כה יש להוסיף נדבך משמעותי נוסף של חומרה שעניינו עבירת ההפקרה בה הורשע הנאשם, אשר לאחר התאונה המשיך בדרכו בנסיעה רצופה ונמלט מהמקום מבלי לעמוד על מצבה של הקורבן ומבלי להזעיק את כוחות הטיפול וההצלה. המדובר, כפי שהדגישה הפסיקה, בהתנהגות ראויה לכל גנאי, אשר מחייבת כשלעצמה ענישה ממשית, באשר היא מעידה על התנכרות מודעת לחיי אדם ועל שוויון נפש מוחלט לגורלו של הקורבן. על החומרה הרבה שמייחס המחוקק למעשים מעין אלה ניתן ללמוד אף מכך שלצד עבירת ההפקרה, כאשר מדובר בתאונה בה קופחו חיי אדם, קבע המחוקק עונש של 14 שנות מאסר. הנה כך באו הדברים לידי ביטוי בע"פ 2247/10 ימיני נ' מ"י (12.1.11) (ההדגשה שלי - ח.ט):

"חובה מוסרית מן המעלה הראשונה היא לבוא ולסייע לאדם פצוע הזקוק לעזרה. חובה זו באה לידי ביטוי בחוק לא תעמוד על דם רעך המחייב כל אדם להושיט עזרה לאדם המצוי בסכנה לחייו או לשלמות גופו ובריאותו. חובה זו באה לידי ביטוי גם בתקנה 146 לתקנות התעבורה, המחייבת כל נוהג רכב העובר במקום בו ארעה תאונת דרכים עם נפגעים, לעצור ולהושיט עזרה לנפגע, גם אם אותו נהג לא היה מעורב כלל בתאונה. חובת ההצלה והסיוע מתחייבת ממידת קל וחומר כאשר נוהג הרכב הוא שגרם לפגיעה באדם. אי עצירה במקרים אלה מעידה על התנכרות מודעת לחיי אדם, על אי איכפתיות ושוויון נפש לגורלו של הנפגע (ש"ז פלר "חובות נוהג כלי-רכב כלפי נפגע בתאונת דרכים" משפטים 451, 463 (1975-1976) (להלן: פלר, חובות כלי רכב כלפי נפגע)). מעין בהצעת החוק אנו למדים כי המחוקק ביקש להילחם בתופעה של תאונות "פגע וברח", כאשר נהגים מפקירים לנפשם נפגעי תאונות דרכים ונמלטים מהמקום כדי להתחמק מענישה."

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות מצויות אפוא כולן ברף החומרה הגבוה, הן בהיבט של עצם הנהיגה בשכרות, הן בהיבטים התעבורתיים הנוגעים לאופן גרימת התאונה, לרבות הפגיעה בהולכת הרגל על גבי מעבר החציה, והן בהיבט של ההפקרה וניסיון ההימלטות. בתוך כך, גם מידת הפגיעה בערכים החברתיים, ובראשם החובה המקודשת לשמור על חייו של כל אדם באשר הוא אדם, מצויה במקרה זה ברף הגבוה של מדרג החומרה. על אף שלדאבון הלב נתקלים אנו מזה שנים באירועים קשים בכבישי ארצנו, ומאות רבות של משתמשים בדרך קיפחו את חייהם לאורך השנים האחרונות,

מעטים המקרים בהם מצטברים זה לזה מרכיבי החומרה שהתגלו במעשיו של הנאשם, ותעיד על כך הפסיקה שתפורט לעיל, לצד האבחנות שיפורטו בינה לבין המקרה הנוכחי.

בע"פ 6193/20 **בר זכאי נגד מ"י** (25.3.21), הורשע המערער, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של המתה בקלות דעת, חבלה חמורה, נהיגה בשכרות, נהיגה במהירות בלתי-סבירה, הדחה בחקירה, שיבוש הליכי משפט וניסיון להשמדת ראיה. המערער נהג לאחר חצות, בעודו שיכור, התקרב במהירות גבוהה לצומת מרומזר ועלה עם רכבו על המדרכה. באותה עת, המתין שני ילדים בני 13 לאור הירוק ברמזור להולכי הרגל, והמערער פגע בהם חזיתית ובעוצמה רבה. אחד הילדים נפצע באורח אנוש ונפטר כעבור 40 דקות. הילד הנוסף סבל משברים ומחבלות בכל חלקי גופו. המערער נקט בפעולות שונות וחמורות כדי לחמוק מאחריות למעשיו. בבית המשפט המחוזי נקבע **מתחם עונש הולם שנע בין 8 עד 13 שנות מאסר**, והושת עונש של **12 שנות מאסר בפועל**, 20 שנות פסילת רישיון, קנס ופיצויים. בפסק-הדין בערעור ציינו שופטי בית המשפט העליון כי בית-המשפט המחוזי החמיר עם המערער באופן משמעותי בהשוואה לרמת הענישה הנהוגת, ואף קבע מתחם ורף ענישה קונקרטי הדומים למקרים בהם קיימת הרשעה גם בעבירת הפקרה. אף על פי כן נותר גזר הדין על כנו והערעור נדחה. השוואה לענייננו מלמדת כי בעניינו של **בר זכאי** מרכיבי חומרה נוספים שאינם מתעוררים כאן ובהם הסטייה אל המדרכה, ריבוי הנפגעים ופעולות השיבוש וההדחה המשמעותיות, אך מנגד אין הוא כולל מפורשות מעשה הפקרה, אם כי המתחם והעונש שנקבעו בו משקפים גם היבטי חומרה מסוג זה.

מקרה חמור נוסף בעל קווי דמיון לענייננו מצוי בע"פ 8279/11 **מור נ' מ"י** (1.7.13), שם דובר במי שבשעת בוקר מוקדמת סטה מנתיב הנסיעה, פגע ברוכב אופניים וגרם למותו, וזאת לאחר 18 שעות תמימות בהן לא ישן ולאחר לילה ארוך במהלכו צרך מגוון רחב של משקאות אלכוהוליים וסמים. לאחר התאונה נמלט מהזירה, ועל כן הורשע לאחר שמיעת הראיות בעבירות של הריגה, הפקרה ועבירות נוספות, והוטלו עליו **12 שנות מאסר**. בית המשפט העליון ציין כי נהיגה בנסיבות מעין אלה אינה שונה מהותית מהתנהגות שבבסיסה כוונת קטילה של ממש, ודחה את הערעור. עיון בנסיבות שפורטו שם מלמד כי מדובר באירוע חמור מעט יותר מהמקרה שלפני, וכן יש לתת את הדעת לכך כי פסק הדין ניתן בטרם תיקון 113 לחוק העונשין, כך שלא נקבעו מתחמי ענישה והעונש שהושת משקלל את מכלול הנתונים, לרבות ניהול המשפט עד תום, בעוד במקרה שלפני הודה הנאשם, נטל אחריות וחסך זמן ציבורי ניכר.

רף ענישה מתון מעט יותר ניתן למצוא בע"פ 764/21 **מ"י נ' אבו לבן** (21.4.21), שם הורשע המערער בעבירות המתה בקלות דעת, סחר בסם מסוכן והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום התאונה, יום הכיפורים, הצטייד המערער בסמים מסוג קוקאין ו-LSD ויצא למכור אותם למספר צרכנים. בדרכו לאחד הלקוחות ובעת שנסע במהירות מופרזת, פגע בילד כבן 8, שרכב על אופניו, וגרם למותו. בגין עבירת ההמתה בקלות הדעת נקבע **מתחם עונש הולם שנע בין 6 - 10 שנות מאסר**; על עבירות הסחר בסמים נקבע מתחם ענישה שנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר. על המערער הושת **עונש כולל של 9 שנות מאסר בפועל**, פסילה בת 10 שנים של רישיון הנהיגה, קנס בסך 10,000 ש"ח ופיצויים לנפגעי העבירה, אותם העמיד ביהמ"ש העליון על 120,000 ₪. למערער לא היה עבר פלילי, ועברו התעבורתי לא היה מכביד. מהתסקיר עלה שסיכויי שיקומו טובים, אך ערעורו על חומרת העונש נדחה. מקרה זה קל מהמקרה שלפני בהיבטים הנוגעים לנהיגה בשכרות ולעבירת ההפקרה, אך כולל גם רכיב ענישה ממשי בגין עבירות הסמים.

גישה עונשית מתונה ניתן למצוא גם בע"פ 1134/17 **אחמד נ' מ"י** (31.12.17), שם נהג המערער ברכב, בהיותו נהג חדש וצעיר, ללא ביטוח וללא מלווה, בשעת לילה, עקף במהירות רכב שנסע לפניו, כשהוא חוצה קו הפרדה רצוף, סטה לנתיב הנגדי וגרם לתאונה שקיפחה חייו של נהג אופנוע שנסע מולו. הנאשם עזב את הרכב ונמלט מהזירה ברגל, ולמחרת הסגיר את עצמו למשטרה. לאחר שמיעת הראיות הוא הורשע בעבירות הבאות: הריגה, הפקרה לאחר פגיעה, נהיגה במהירות בלתי סבירה, סטייה מנתיב נסיעה, עקיפה בדרך לא פנויה, חציית קו הפרדה רצוף ועבירות נוספות. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 4 ל-11 שנות מאסר**, והשית **עונש של 6 שנות מאסר בפועל**, תוך התחשבות לקולא בגילו הצעיר, העדר עבר פלילי ותעבורתי, מצבו הנפשי ונסיבות אישיות ומשפחתיות. בית המשפט העליון דחה את הערעור. גם כאן ראוי להזכיר כי המתחם שנקבע והעונש שהושת אינם נותנים ביטוי לחלק מגורמי החומרה במקרה שלפני, ובראשם לסוגיית הנהיגה בשכרות.

בע"פ 7852/20 **מ"י נ' סאלח** (15.8.21), אישר בית המשפט העליון עונש של **מאסר בפועל למשך 8 שנים**, למערער שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, בשתי עבירות של המתה בקלות דעת, נהיגה תחת השפעת סמים, סטייה מנתיב תחבורה ונהיגה במהירות לא סבירה, וזאת על בסיס **מתחם העונש שנקבע בבית המשפט המחוזי הנע בין 7-12 שנים**. הנאשם נסע במהירות מופרזת ופנה שמאלה, תוך שהוא עוקף אופנוע. במהלך הפניה איבד שליטה על הרכב ופגע ברכב בו נסעה משפחה, ששניים מבניה נהרגו במקום. יש לתת את הדעת בהקשר זה מחד להעדרה של עבירת הפקרה ומנגד לעובדה כי במקרה זה הורשע המערער בגרימת מותם של שני אנשים, בעוד בעניינו מדובר בקורבן בודד.

מקרה דומה לזה האחרון ניתן למצוא בע"פ 4107/16 **כהן נ' מ"י** (22.2.17), שם הורשע נהג משאית, שנהג בשכרות, תחת השפעת קנאביס, והגיב באיחור להאטה של רכב פרטי שנסע לפניו, בשתי עבירות הריגה, נהיגה בשכרות ונהיגה בקלות ראש. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם של **עד 11 שנות מאסר**, וגזר על הנאשם, שעברו התעבורתי היה מכביד, **מאסר בפועל למשך 8.5 שנים**, לצד 15 שנות פסילה ופיצוי בסך ₪ 80,000 לכל אחת ממשפחות הנפגעים. גם כאן מדובר מחד בשני קורבנות, ומנגד אין הענישה כוללת גם עבירת הפקרה, על האינטרסים החברתיים החשובים המוגנים על ידה. ערעורו של הנהג לבית המשפט העליון - נדחה.

אירוע דומה נוסף מצוי בע"פ 4498/14 **גרידיש נ' מ"י** (13.5.15), שם הורשע המערער בעבירות הריגה ונהיגה בשכרות ונדון **ל-8 שנות מאסר בפועל** לאחר שנהג במשאית תחת השפעת אלכוהול וסמים, פגע ברכב אחר וגרם לתאונה בה נהרגו שניים ונפצעו שניים נוספים. בנוסף, נפסל רישיון הנהיגה של המערער ל-15 שנים והוא חויב בתשלום פיצויים בהיקף כולל של 100 אלף ₪. **מתחם העונש ההולם שנקבע בבית המשפט המחוזי נע בין 6 ל-10 שנות מאסר**, והערעור שהוגש לבית המשפט העליון נדחה. לצד ריבוי הקורבנות, גם מקרה זה אינו נותן ביטוי לעבירת ההפקרה.

גם בת"פ (מרכז) 18011-01-20 **מ"י נ' פדידה** (30.6.21), הורשע הנאשם בשתי עבירות של המתה בקלות דעת, נהיגה בשכרות, נהיגה בקלות ראש ובמהירות שיש בה סכנה לציבור ועבירות נוספות. הנאשם נהג תחת השפעת סמים וביצע עקיפה של שני רכבים במהירות מופרזת. כאשר הבחין ברכב מגיע ממול ובניסיון למנוע התנגשות חזיתית, גרם לתאונה בה נהרגו שני רוכבי אופניים שעברו במקום. הנאשם נעדר עבר פלילי, עברו התעבורתי כולל 6 הרשעות

קודמות. בית המשפט קבע **מתחם ענישה הנע בין 9-14 שנות מאסר** והשית עליו **9.5 שנות מאסר**, פסילה למשך 15 שנים ופיצוי כולל בסך 200 אלף ₪. גם כאן, לצד ריבוי הנפגעים, נעדרת ההתייחסות לעבירת ההפקרה המתעוררת בעניינו.

הדגשתי פעם אחר פעם את העובדה כי פסקי הדין האחרונים הללו אינם נותנים ביטוי לחומרה הנוספת שבעבירת ההפקרה. באמצעות דוגמה אחרונה שתובא מהפסיקה יובהר כי נתון זה אינו קל ערך כלל ועיקר וכי עבירת ההפקרה חייבת לבוא לידי ביטוי ממשי הן במתחם והן בעונש שיושט על הנאשם. מסקנה זו מתחייבת לנוכח אמרתיו של בית המשפט העליון לאורך השנים בדבר הצורך בהחמרת הענישה במקרים מעין אלה, אמרות אשר הגיעו לשיאן בע"פ 1964/20 **אספה נ' מ"י** (12.8.2020), שם הורשע המערער בעבירת הפקרה, על אף שלא הואשם בגרימת התאונה עצמה. המערער פגע באופניים חשמליים, עליהם רכבו שני רוכבים, ועזב את מקום התאונה מבלי לברר את תוצאותיה. כתוצאה מהתאונה נפטר אחד הרוכבים והשני סבל מחבלות. בנוסף הורשע בשיבוש הליכי משפט. נקבע **מתחם ענישה הנע בין 2.5 ל-5.5 שנות מאסר**. בית המשפט העליון אמנם קיבל את הערעור והפחית מעונשו של המערער, תוך שציין כי את ההחמרה בענישה יש לבצע באופן הדרגתי, אך די בעונש שהושת לבסוף, **3 שנות מאסר בפועל**, בגין ההפקרה לבדה, כדי להעיד על רף החומרה הנעוץ במרכיב זה במעשיו של הנאשם שלפני ועל הצורך לשקף זאת בקביעת המתחם.

לפיכך, בשים לב להצטברות גורמי החומרה בכל הנוגע לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בהיקף הפגיעה בערכים החברתיים, במדיניות הענישה הנוהגת ובהנחיות בית המשפט העליון, **אני קובע כי מתחם העונש ההולם בגין כלל המעשים המפורטים בכתב האישום, המהווים אירוע אחד, נע בין 8 ל-12 שנות מאסר בפועל, לצד פסילת רישיון נהיגה בפועל למשך 10-20 שנים ופיצוי משמעותי לנפגעי העבירה.**

העונש הראוי בגדר המתחם

באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, המשמשות לקביעת מיקום העונש ההולם בגדר המתחם, הרי שאין מנוס מלהזכיר לחומרה את עברו הפלילי והתעבורתי של הנאשם. מגיליון ההרשעות הקודמות ניתן ללמוד כי מאז שנת 2008 נרשמו לחובתו של הנאשם ארבע הרשעות קודמות במגוון עבירות אלימות, לרבות עבירה של תקיפת שוטר ועבירות אלימות במשפחה. הרישומים אף מעידים על החמרה שחלה בחומרת המעשים לאורך השנים, ששיאה בהרשעתו של הנאשם בשנת 2018 בעבירת שוד, בעטיה נדון ל-21 חודשי מאסר בפועל. הרישום התעבורתי מדאיג ומחמיר לא פחות, שכן לא רק שצבר 24 הרשעות קודמות בתחום זה, אלא שחלק מהן חמורות ביותר ואף מעידות על התנהגות מסוכנת חוזרת, ללא כל הליך של הפקת לקחים או הרתעה. ודוק, אין כוונתי לעבירות של חציית צומת באור אדום בלבד או נהיגה במהירות מופרזת גרידא, אלא במספר פעמים שונות בהן גרם כבר הנאשם בעבר לתאונות דרכים, ובחלקן אף נהג בשכרות.

בתוך כך בולטים לחומרה רישומים מס' 4 ו-5 המתעדים שני אירועים שונים, האחד בשנת 2013 והאחר ב-2015, בהם גרם הנאשם לתאונות דרכים בהיותו שיכור, כאשר בשני המקרים היה זה אגב אי ציות לאור אדום ברמזור, ובאחד

המקרים אף הורשע בנהיגה במהירות בלתי סבירה. בגין מעשים אלה נדון פעמיים לתקופות מאסר בעבודות שירות ולפסילה בפועל למשך 24 ו-30 חודשים. כפי שניתן לראות לא למד הנאשם את הלקח הדרוש, לא הורתע מהעונשים שהושתו עליו ובזו הפעם חזר בשלישית על התנהגות דומה בתוך שנים ספורות, כאשר הפעם אף גרם לתוצאה הקטלנית, והוסיף פשע על פשע בכך שנמלט מהמקום מבלי לספק עזרה.

גם תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם אינו מותיר מקום רב לאופטימיות או מלמד על נסיבות המצדיקות להקל הקלה ממשית בעונשו של הנאשם. אין להתעלם אמנם מנסיבותיו האישיות של הנאשם, אשר אינן קלות, ומכך שעד לשנת 2005 עלה בידו לנהל, בקווים כלליים, אורח חיים נורמטיבי, עד לאותה התדרדרות במצבו הרפואי. ואולם, בשנים הרבות שחלפו מאז בחר הנאשם באורח חיים שולי והתמכרותי, אשר היה כרוך פעם אחר פעם בסיכון הציבור, הן בהיבט הפלילי והן בזה התעבורתי, ואין בכוחן של אותן נסיבות אישיות להצדיק הקלה ניכרת עמו. מהתסקיר עולה כי הנאשם מחזיק בדפוסים שוליים, ממוקד בצרכיו שלו, נוטה לאימפולסיביות, מגלה קושי בוויסות דחפים, משליך את האחריות על מכלול התנהגותיו הפוגעניות על גורמים חיצוניים וניחן בקושי בולט להתבונן באופן ביקורתי על דפוסיו הבעייתיים. על פי התרשמות שירות המבחן המוטיבציה שמביע הנאשם לטיפול אינה אותנטית וקשורה בעיקר לרצונו לקדם את תוצאות ההליך המשפטי.

עמדתו זו של שירות המבחן אף מגובה בניסיון העבר, שהרי ניסיונות קודמים להביא לשינוי בדפוסיו של הנאשם ולסייע לו במאבקו במחלת ההתמכרות לא צלחו. בעבר הרי השתלב כבר הנאשם בטיפול בקהילה הטיפולית "רטורנו", אך נטש את המסגרת מטעמיו שלו בטרם הסתיים הטיפול ומבלי שהיה בכך כדי לשנות את דפוסיו ואת התנהגותו המסכנת. ניסיון טיפולי ראשוני נוסף נערך בתחילת תקופת מעצרו בהליך הנוכחי, עת השתלב הנאשם בתכנית ייעודית לטיפול בהתמכרויות במסגרת שב"ס, אך עזב את הטיפול בחלוף חודשיים בלבד, לאחר שהתקשה לעמוד בדרישות התכנית. על רקע נתונים אלה, כמו גם דפוסיו האישיותיים של הנאשם והקשיים שפורטו בתסקיר, התרשם שירות המבחן כי הוא אינו בשל כיום לטיפול וכי גם בקהילה טיפולית סגורה לא יהיה כדי ליתן מענה הולם לצרכיו ולגורמי הסיכון הרבים המתעוררים בעניינו.

אינני מתעלם כמובן מחוות דעתו של מר גולד, המומחה מטעם ההגנה, אשר התרשם מכמיהה אותנטית של הנאשם לשינוי כוללני בחייו וממוטיבציה פנימית לטיפול, אלא שהמלצתו להפנות את הנאשם כעת לקהילה טיפולית אינה עומדת כלל על הפרק, וגם הסנגור המלומד לא עתר בלהט לאמצה. יתרה מכך, אפילו היה מקום לאמץ את התרשמותו של גולד לגבי מידת האותנטיות של רצונו של הנאשם בטיפול, הרי שאין בחוות הדעת כל מענה לקשיים הניכרים העולים מדפוסיו של הנאשם ומהתנהלותו לאורך השנים והיא מתעלמת לחלוטין מניסיון העבר המלמד על כישלונם של שני מהלכים טיפוליים משמעותיים בהם שולב הנאשם, לרבות במסגרת הליך המעצר הנוכחי, כישלון הנעוץ כל כולו בנאשם עצמו ובכוחותיו המוגבלים, בעטיים עזב בכל פעם מיוזמתו את המסגרות הטיפוליות. מסקנותיו של שירות המבחן מעוגנות אפוא היטב במציאות, בעבר ובהווה, ואילו מסקנותיו של מר גולד הנן לכל היותר בבחינת משאלת לב, נטולות בסיס אמפירי, לכך שיעלה בידו של הנאשם לשנות את דרכיו לכשישכיל להשתלב במסגרת טיפולית מתאימה.

המסקנה המתחייבת מהתמונה שהוצגה עד כה הנה כי ראוי היה לשקול להשית על הנאשם עונש המצוי בחלק העליון

של מתחם העונש ההולם. אף על פי כן, מצאתי לנכון להסתפק בעונש מאסר המשקף את מרכז המתחם שנקבע, כפי שאף ביקשה המאשימה, וזאת בעיקר לנוכח ההודאה המלאה, נטילת האחריות והחיסכון הניכר בזמן ציבורי שהיה כרוך בכך. כמו כן, הביע הנאשם חרטה וצער הנדמים אותנטיים על הנזק החמור שגרם למנוחה ולבני משפחתה. יש לקוות כי אירוע קשה זה אכן יהווה "קריאת השכמה" עבור הנאשם, וכי הוא ישכיל לנצל את תקופת המאסר הארוכה על מנת להשתלב בהליך טיפולי מעמיק, אשר יאפשר לו לשוב ולהשתלב בחברה לאחר שחרורו. ככל שיעשה כן יישקל הדבר מן הסתם בבוא העת על ידי וועדת השחרורים, אך במצבו הנוכחי אין בעצם הבעת החרטה והרצון המילולי בשינוי כדי להצדיק הקלה בעונש, מעבר לזו הכרוכה ממילא בגזירת הדין בלב המתחם, ולא למעלה מכך. לצד עונש המאסר הארוך תוטל גם פסילה ממושכת של רישיון הנהיגה, כמתחייב מטיב המעשים ומהעבר התעבורתי המכביד, וכן פיצוי מידתי לבני משפחת המנוחה, בשים לב לכך שלא הובאו ראיות קונקרטיות בדבר טיב והיקף הנזקים.

לאור כל האמור לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 10 שנים, מיום המעצר - 12.5.20.
2. 12 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר לא יעבור הנאשם עבירה של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה בשכרות או נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים או סמים.
3. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך 15 שנים, מיום שחרורו של הנאשם ממאסר.
4. פיצוי לבני משפחת המנוחה בסך 70,000 ₪. הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט ב-7 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 15.3.22 ויועבר על ידי המזכירות לבני המשפחה בהתאם לפרטים שיסופקו על ידי המאשימה.

זכות ערעור בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י"א טבת תשפ"ב, 15 דצמבר 2021, במעמד הצדדים.